

Fylkesmannen
i Oslo og Akershus

Oslo kommune Energigjenvinningsetaten
Postboks 54 Mortensrud
1215 Oslo

Miljøvernavdelingen

Tordenskioldsgate 12
Postboks 8111 Dep, 0032 OSLO
Telefon 22 00 35 00
fmoapostmottak@fylkesmannen.no
www.fmoa.no
Organisasjonsnummer NO 974 761 319

Deres ref.
Deres dato:
Vår ref.: 2016/12887-5 M-FO
Saksbehandler: Anne Stine Zakariassen
Direktetelefon: 22 00 36 87

Dato: 15.08.2016

Oslo kommune Energigjenvinningsetaten - Romerike Biogassanlegg Esval Miljøpark - Nes kommune - Kontroll 2016

Kontrollrapport og pålegg om tilbakemelding

Fylkesmannen viser til kontroll ved virksomheten den 24-6-2016, og legger ved kontrollrapporten. Fylkesmannen ber om tilbakemelding på faktiske feil i rapporten innen 2 uker etter at dette brevet er mottatt. Rapporten vil være å anse som endelig dersom vi ikke mottar noen tilbakemeldinger.

Virksomheten plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i rapporten. Med hjemmel i forurensningsloven § 49, pålegger Fylkesmannen virksomheten å sende skriftlig tilbakemelding på tiltak som er eller er planlagt gjennomført innen 1.9.2016.

Vedtaket om skriftlig tilbakemelding kan påklages innen 3 dager etter at det er mottatt, jf. forvaltningsloven § 14. En eventuell klage bør begrunnes og skal sendes Fylkesmannen.

Informasjon om gebyr for utført kontroll

Fylkesmannen skal innkreve gebyr for sitt kontrollarbeid, jf. forurensningsforskriften kapittel 39. Virksomheten er plassert i risikoklasse 2. I følge gebyrreglene medfører dette et gebyr på kr 16.300,- til statskassen. Faktura vil bli ettersendt fra Miljødirektoratet.

Regelverk

De viktigste HMS-kravene for den bransje virksomheten tilhører er sammenstilt og ligger tilgjengelig på internett, www.regelhjelp.no. Reglene om innkreving av gebyrer finnes også på www.miljødirektoratet.no under regelverk og forurensningsforskriften.

Informasjon om offentlighet i forvaltningen.

Lovverket vedrørende offentlighet i forvaltningen medfører at kontrollrapporten vil være et dokument som er tilgjengelig for offentligheten.

Fylkesmannen har som praksis å sende kopi av kontrollrapporten til den kommunen som virksomheten ligger i.

Med hilsen

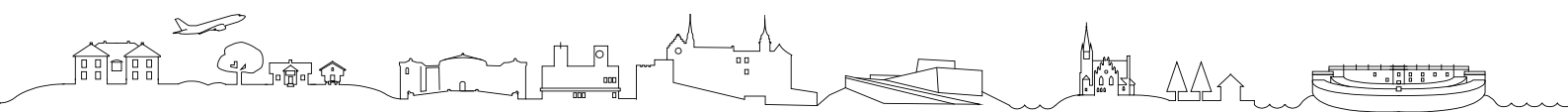
Jens Hertzberg
gruppeleder tilsyn

Anne Stine Zakariassen
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Mottakere:

Oslo kommune, Energigjenvinningsetaten	Postboks 54 Mortensrud	1215	Oslo
Nes kommune	Postboks 114	2151	ÅRNES

Fylkesmannen
i Oslo og Akershus

Oslo kommune Energigjenvinningsetaten
Postboks 54 Mortensrud
1215 Oslo

Miljøvernavdelingen

Tordenskioldsgate 12
Postboks 8111 Dep, 0032 OSLO
Telefon 22 00 35 00
fmoapostmottak@fylkesmannen.no
www.fmoa.no
Organisasjonsnummer NO 974 761 319

Deres ref.:
Deres dato:
Vår ref.: 2016/12887-5 M-FO
Saksbehandler: Anne Stine Zakariassen
Direkte telefon: 22 00 36 87

Dato: 15.08.2016

Oslo kommune Energigjenvinningsetaten - Romerike biogassanlegg (RBA). Kontrollrapport.

Anleggsnr.	Kontrollnr.	Saksnr.	Rapportdato:
0236.0005.03	2016.078.I.FMOA	2016/12887	15/8-2016

Opplysninger om virksomheten

Navn	Oslo kommune Energigjenvinningsetaten avd Romerike biogassanlegg (RBA)
Organisasjonsnr.	987701498
Bedriftsnr.	997412958
Gårdsnr./Bruksnr./Kommune	93/1/Nes
Besøksadresse	Deponivegen 105; 2160 VORMSUND
Postadresse	Postboks 54 Mortensrud; 1215 OSLO
Telefonnr.	0218
E-post	postmottak@ege.oslo.kommune.no
NACE-kode	38.210 Behandling og disponering av ikke-farlig avfall

Opplysninger om kontrollen

Kontrolldato	24.6.2016
Virksomhetens representanter	Nils Finn Lumholdt (Avdelingsdirektør; materialavd) Robert Arild Dahl (Fabrikksjef RBA; materialavd) Espen Govasmark (Prosessansvarlig, ytre miljø; materialavd) Kari Anne Sølvernes (Seksjonssjef prosjekt og prosess; Teknisk avd.) Monica M. Solheim (Kvalitetsleder; Virksomhetsstyring)
Fylkesmannens kontrollører	Iver Hille og Anne Stine G. Zakariassen
Bakgrunn for kontrollen	Frekvensbasert kontroll
Tema for kontrollen	Utslipp til vann og samordning (IK-forskriften § 6)

Sammendrag av resultat

Fylkesmannen avdekket 4 avvik under kontrollen. Disse er:

- Avvik 1: Internkontrollen med hensyn på utslipp til vann er mangelfull
- Avvik 2: RBA har ikke beregnet årlige utslipp av komponenter som er regulert i tillatelsen
- Avvik 3: Utslippskonsentrasjonene i avløpsvann til kommunalt nett overskrider grenseverdiene for enkelte av komponentene gitt i tillatelsen
- Avvik 4: Det foreligger ikke en skriftlig avtale som regulerer hvem som skal ha ansvaret for samordning av felles aktiviteter ved Esva Miljøpark eller områder som kan medføre forurensning av ytre miljø

Det ble ikke gitt noen anmerkninger.

Innledning/Bakgrunn

På generelt grunnlag fører Fylkesmannen tilsyn for å forebygge og avdekke forurensning av ytre miljø.

Kontrollrapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus. Hovedtema for kontrollen var:

- Utslipp til vann
- Samordning

Definisjoner

Avvik: Defineres som mangel på oppfyllelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse, miljø- og sikkerhetslovgivningen. Dette innebærer for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, forskrifter hjemlet i forurensningsloven eller krav og vilkår i utslippstillatelser eller dispensasjoner.

Anmerkning: Defineres som et forhold tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet, og som ikke omfattes av definisjonen for avvik. Dette kan f.eks. være mangler eller svake punkter ved virksomhetens utstyr, styresystemer eller arbeidsmåte.

Dokumentunderlag og regelverk

- Tillatelse etter forurensningsloven for Romerike biogassanlegg på Esva i Nes kommune – Oslo kommune energigjenvinningsetaten. Tillatelsen er datert 6. juni 2011.
- *Lov om forurensninger og om avfall (forurensningsloven)*, av 13. mars 1981, med senere endringer
- *Forskrift om systematisk, helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)*, av 6. desember 1996, med senere endringer.

Resultat fra kontrollen

Det ble gitt 4 avvik under kontrollen.

Avvik 1: RBAs internkontroll med hensyn på utslipp til vann er mangelfull

Avvik fra:

- Internkontrollforskriften § 5 pkt 6
- Tillatelsen pkt 9.1. «Miljørisikoanalyse»
- Tillatelsen pkt 3.3. «Overflatevann»
- Tillatelsen pkt 10.1 «Utslippskontroll»

Kommentarer:

Spekteret av mulige kritiske forhold som kan påvirke ytre miljø er veldig bredt og vil variere avhengig av type virksomhet og lokalisering, derfor er det grunnleggende at virksomheten har kartlagt:

- hvilke aktiviteter som foregår ved bedriften
- type resipienter og deres tilstand

Dernest må man for å få kontroll over de farer som kan medføre en miljørerisiko og utføre en analyse for å identifisere de kritiske forholdene (vurdere sannsynlighet og konsekvens), slik at man kan bestemme hvilke tiltak som må gjennomføres (miljørisikoanalyse).

Identifiseringen av miljøfarer og forhold må ikke bli noe virksomheten gjør en gang for alle, men må pågå kontinuerlig gjennom hele anleggets levetid. Endringer i anlegget, nye lover og forskrifter og endringer i resipienten er alle forhold som må følges opp og som kan påvirke prioriteringen av kritiske miljøforhold.

RBA skal i henhold til tillatelse «ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.» Det innebærer at miljørerisikovurderingen også skal omfatte en vurdering av sårbarheten til miljøet som kan bli berørt av forurensning fra RBA. Det skal utarbeides akseptkriterier for hva som er forsvarlig miljørerisiko. Utslipp av overflatevann fra RBA skal ikke medføre skade eller ulempe for miljøet. Måleprogram for utslipp til vann skal inngå i RBAs internkontroll.

Funn:

- Det kom fram under tilsynet at RBA ikke har oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av forurensning og de helse- og miljøkonsekvenser slik forurensning kan medføre.
- Sigevann fra Esva deponiet trenger inn på eiendommen samles i egen kum som pumpes inn til Esva Miljøpark sitt sigevannssystem – ikke risikovurdert.
- Anlegget kan ikke sannsynliggjøre at utslippet av overvann ikke medfører skade eller ulempe for miljøet. Det ble opplyst på tilsynet at anlegget har eget overvannsnett med utløp i Evja. Det er anlagt fire kummer med ukontrollerte overløp til Holsravina.
- RBA kunne ikke under tilsynet framlegge måleprogram for utslipp av vann.

Oppfølging:

Fylkesmannen ønsker følgende oversendt innen 1.9.2016:

- oppdatert miljøriskovurdering
- beskrivelse av alle utslippspunkter til vann/grunn
- beskrivelse av dagens håndtering av overvann
- måleprogram for utslipp av vann

Avvik 2: RBA har ikke beregnet årlige utslipp av komponenter som er regulert i tillatelsen

Avvik fra:

Tillatelsen pkt 10.1.1 «utslipp til vann».

Kommentarer:

Virksomheten skal, på bakgrunn av de gjennomførte målingene, beregne årlige utslipp av de komponenter som er regulert i tillatelsens punkt 3.1.

Funn:

RBA kunne under tilsynet ikke vise til beregninger av årlige utslipp av de komponenter som er regulert i tillatelsen.

Avvik 3: Utslippskonsentrasjonene i avløpsvann til kommunalt nett overskrider grenseverdiene for enkelte av komponentene gitt i tillatelsen

Avvik fra:

Tillatelsen pkt 3.1. «Utslippsbegrensninger»

Tillatelsen pkt 2 «Generelle vilkår»

Kommentarer:

Det er i tillatelsens punkt 3.1 angitt en tabell med grenseverdier for utslipp til kommunalt nett. Tillatelsens pkt 2 angir blant annet at «selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, så langt det er mulig uten urimelige kostnader».

RBA har i årsrapport for 2015 angitt overskridelse av konsentrasjonskrav til sink, nikkel og krom.

RBA's årsrapport for 2015 antar at overskridelsen mest sannsynlig skyldes spylevann fra verkstedet. Under tilsynet ble det opplyst at fyllestasjonen for biogjødsel var årsaken – og at dette var vanskelig å gjøre noe med. RBA's tiltak er å søke kommunen om endrede påslippsbetingelser.

I følge RBA er det i dag to kilder for vann til prøvetakingsstasjon før påslipp til kommunalt nett. Vannkilde 1 er prosessvann fra anlegget og oppstår i forbindelse med avvanning av flytende biogjødsel. Vannkilde 2 er ifølge RBA vann fra vaskeplater ute samt vaskevann fra verksted inne på RBA. Vannkilde 1 ledes direkte til prøvetakingsstasjon mens vannkilde 2 ledes via oljekum og deretter til prøvetakingstasjonsstasjon.

I følge RBA kan ikke kvaliteten på vannet fra Vannkilde 2 (vann fra vaskeplater ute samt vaskevann fra verksted inne) kontrolleres iht påslippskravene - da vannkvaliteten avhenger av forhold utenfor prosessanleggets kontroll. Fylkesmannen er av den oppfatning at kvaliteten på alt vann ut fra anlegget er RBAs ansvar.

Oppfølging

RBA har i henhold til tillatelsen fra Fylkesmannen krav om å redusere sine utslipp så langt det er mulig. Fylkesmannen forventer derfor at RBA finner årsaken til overskridelse av kravet i tillatelsen - og iverksetter tiltak for å overholde kravet som er satt i tillatelsen.

Avvik 4: Det foreligger ikke en skriftlig avtale som regulerer hvem som skal ha ansvaret for samordning av felles aktiviteter ved Esva Miljøpark eller områder som kan medføre forurensing av ytre miljø

Avvik fra:

Internkontrollforskriften § 6, 1. ledd.

Kommentarer:

Internkontrollforskriften § 6 stiller følgende krav «Når flere virksomheter utøver arbeid på samme arbeidsplass, skal de, når det er nødvendig, skriftlig avtale hvem av dem som skal ha ansvaret for å samordne internkontrollen for deres felles aktiviteter eller områder. Kommer slik avtale ikke i stand, kan tilsynsmyndighetene bestemme hvem av dem som skal ha dette ansvaret. Dersom hensynet til helse, miljø eller sikkerhet tilsier en annen ansvars plassering, kan tilsynsmyndighetene omgjøre en inngått avtale.» En næringspark betraktes i følge kommentarene til formskriften som «samme arbeidsplass».

Når risikoen tilsier det skal nabovirksomheter inngå skriftlige avtaler om forebyggende HMS-tiltak for felles aktiviteter og områder. De skal også utarbeide beredskapstiltak for ulykker som kan få følger for flere virksomheter. Det er virksomhetene selv som skal vurdere om det er nødvendig å samordne internkontrollen.

RBA er lokalisert på Esva Miljøpark. Virksomhetene på næringsområdet har til dels felles aktiviteter og aktivitetene til de respektive virksomheter kan påvirke den samme resipienten og kan medføre risiko for nærmiljøulemper av tilnærmet lik karakter. Når flere virksomheter er samlet på et område vil risikobildet for området som helhet være mer sammensatt enn om det kun hadde vært en virksomhet.

Det fremkom på tilsynet at det i 2013 var utarbeidet en felles miljørisikovurdering mellom Esva Miljøpark, Norsk Gjenvinning Metall AS og Oslo Kommune EGE avd. Romerike biogassanlegg, men den er ikke oppdatert siden da. Det er ikke utarbeidet noen avtale om hvem som har samordningsansvaret.

Oppfølging

Fylkesmannen innen 1.9.2016 å få oversendt kopi av skriftlig avtale som regulerer hvem som skal ha ansvaret for samordning av felles aktiviteter eller områder ved Esva Miljøpark

Anmerkninger

Det ble ikke gitt anmerkninger under kontrollen.

Andre forhold

Det kom fram under tilsynet at Romerike biogassanlegg har lagertanker for petroleumsprodukter og kjemikalier. Fylkesmannen informerte om at tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall må skje i henhold til kapittel 18 i forurensingsforskriften.

Eksisterende søknad fra RBA til FMOA datert 25.9.2015 om endrede påslippsbetingelser fra RBA til kommunalt nett er tatt til orientering.

Oppfølging av RBAs håndtering av gass fra anlegget følges opp gjennom egen sak hos Fylkesmannen (2016/6102).

